

Кыуырээу Гавердовскэм идэ-кыгыо дэжэ щашырэ спорт-комплексэу ыпшээкэ зигугуу кээтшыгыэм иухыжын ищы-кэгээштым щыщэу сомэ мил-лион 40-р мы илээсым рес-

Сурэтыр Іэшынэ Аслъан
тырихыгъ.

(Иклэүх я 2-рэ н. ит).

Юныгмол даклоу механизаторхэм япшэ-рылхэри агэцаклэх. Хээр зытелыггэ хьасэхэр зэхаупклэ-згэгахэх, коцыр зы-тырахыжыггэхэми фежэггэх, зэклэмкли чыгы гектар минрэ ныкьорэ фэдиз ауп-клэтэггах.

ШЪАУКЪО Аслъангуащ.

Адыгэ Республикэм и Лышхъхьэ иунашъу

Ошгз-дэмышлагьэ зыхэлъ гүмэклыгъохэм цыфхэр ащыуэхъумэгъэнхэм тегъэпсыхьэгъэ loфшlаklэм охътэ гъэнэфагъэм техьэгъэныр

Федеральнэ законэу N 68-р зытэтэу «Ошлэ-дэмышлагэ зыхэлэ чыюпс ыкли техногеннэ нэшанэ зилэ гумэ-кыгыгохэм цыфхэр ыкли чыплэхэр ащыухуэмэгэнхэм ехылаагэ» зыфилоу 1994-рэ ильэсым тыгэгэзэм и 21-м кыдыкыгэм, Урысые Федерацием и Правительствэ иунашэу N 794-р зытэтэу «Ошлэ-дэмышлагэ зыхэлэ гумэкыгыгохэр кымыгыэхуэгэнхэмкэлэ ыкли ахэм якзуххэр дэгэзыжыгыгэнхэмкэлэ кээралыгэ системэ зыклым ехылаагэ» зыфилоу 2003-рэ ильэсым тыгэгэзэм и 30-м аштагэм, Адыгэ Республикэм и Законэу N 123-р зытэтэу «Адыгэ Республикэм щыпсаурэ цыфхэр чыюпс ыкли техногеннэ нэшанэ зилэ, ошлэ-дэмышлагэ зыхэлэ гумэкыгыгохэм ащыухуэмэгэнхэм ехылаагэ» зыфилоу 1999-рэ ильэсым мэлылфэгым и 30-м аштагэм, Кыблэ федеральнэ шольпырым ошлэ-дэмышлагэ зыхэлэ тхамыклаагохэр кыщымыгэхуэгэнхэмкэлэ ыкли машом зыкыемыгэштэгэнымкэлэ Комиссием 2014-рэ ильэсым мэкуоугым и 30-м зэхигэуэдогэ протоколым атегэпсы-хыагэу Украинэм зышэхэ кызыыхыжэху Адыгэ Республикэм кэкложыхэрэм лэпылэгу ятыгэным ыкли плэлэ гэнэфэгагэклэ зычлэсыштхэ унэхэм ящэ-лэгэнхэм апае;

1. Ошш-дэмьшлагъэ зыхэлъ гумэкълъ-гъохэр къэмыгъэхъугъэнхэм ыкӀи ахэм якӀэуххэр дэгъэзыжыгъэнхэм атэгъэ-псыхыгъэу Адыгъ Республикэм гъэло-рышӀэнымкӀэ икӀулыкӀухэр охътэ гъэ-нэфагъэм телытэгъэ lofshlaklém те-щэгъэнхэу.

2. Тыкъэзыуцухьэрэ дунаим икъэу-

хүмэнкэлэ, чыюпс кэжылаплэхэмкэлэ ыкп
ошлэ-дэмышлагэ зыхэлэ лофхэмкэлэ
Адыгэ Республикэм и Гьэлорышлэлэ,
Адыгэ Республикэм икьэралыгэ уч-
реждениеу «Цыфхэм якъэхуьмэнкэлэ,
ошлэ-дэмышлагэ зыхэлэ лофхэмкэлэ ыкп
машом зыкымыштэнымкэлэ Гупчэр»
зыфилорэр, Украинэм кьырашыжьырэ
цыфхэр плэлэ гьэнэфагэкэлэ зэрэ-
гьэоллэштхэ пунктхэм ягъэхьазырынкэлэ
муниципальнэ районхэм (кэлэлэ кой-
хэм) чыплэ зыгьэлорышлэжьынымкэлэ
якьулыкьухэм лэпылэгьу афэхунхэу.

3. Адыгэ Республикэм йошлэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкӀэ и Министертвэ, Адыгэ Республикэм цыфхэм йошлэн ягъэгъотыгъэнымкӀэ и Гъэло-рышлалэ Федеральнэ миграционнэ къулыкъум икътамэу Адыгэ Республикэм цыӀэр ягъусэу плӀлъэ гъэнэ-фагъэкӀэ цыфхэр зэрацэлӀэгъэ пунктхэм «мобилнэ офисхэм» ялошлэн ащы-зэхэщанэу.

4. Адгызэ Республикэм лъэкъ лофхэмкӀэ, ӀэкӀыб къэралхэм ащыпсэурэ тилъэкъэгъухэм адырӀэ зӀпхыныгъэхэмкӀэ ыкӀи къэбар жъугъэм иамалхэмкӀэ и Комитет лофтхьабзэхэу а лъэныкъомкӀэ зэрэхьэхэрэм япхыгъэ къэбарыр зӀлыӀэсыкӀэ амал жъугъэхэм къахаригъэутынэу.

5. Мы кыкълъыкloxэрэм игъо афэ-
лъэгъугъэнэу:

1) Адыгэ Республикэм хэгъэгу клоц
лофхэмклэ и Министерствэ:

а) Украинэм зышъхъэ кызыыхыжхъэрэр автомобиль колоннэхэр ягъусэхэу Адыгэ Республикэм къынигъэсынхэу;

б) плэлъэ гъэнэфагъэкӀэ зычӀэ-
сыштхэ пунктхэм общественнэ по-

рядкэр ащамыукъоным лыплъэнэу;

2) Федеральнэ миграционнэ къулыкъум икътумэу Адыгэ Республикэм щыцлэм, Адыгэ Республикэм хэгъэгуклоцц лoфхэмкцлэ и Министерствэ, oшлэ-дэмьшлэгъэ зыхэлъ лoфхэмкцлэ икцлтхьамыклагъоу къэхъухэрэм яклэуухэм ядэгъэзыжынкцлэ Урысые Федерацием и Министерствэ и Гъэлорышлэлъ шъхьалэу Адыгэ Республикэм щыцлэм Украинэм кыкцлжыкырэ цыфхэу зэрэщлэлэрэ пунктхэр, унэе цсэулэ фондир лэлъэ гъэнэфагъэкцлэ шъхьэегъэзыплэ зыфэхъухэрэм афэгъэхьыгъэ къэбарыр зепхыгъэ къулыкъухэм альагъэлэсынэу икцл ахэр миграционнэ учетым хагъэуцонхэу;

3) цыфхэм яфитыныгъэхэр къэухъу-мэгъэнхэмкӀэ Федеральнэ къулыкъум и ГъэлорышлӀнӀу Адыгэ Республикэм щылэм псауныгъэм икӀэухъумэнкӀэ Адыгэ Республикэм и Министерствэ игъусэу плӀлӀэ гъэнӀфагъӀкӀэ цыфхэр зэрӀӀлӀгъэ пунктхэм санитарием ишапхъэхэр ащымукъогъэнхэм ыкӀи зӀлахырӀ узхэр къарымытӀджӀнхэм аналӀ тырагъӀтынӀу;

4) муниципальнэ районхэм (кьэлэ койхэм) чыплэ зыгьэлорышлэжынымклэ якьулыкьухэм:

а) пэлээ гьэнэфагьэклэ цыфхэр
зычлэсыштхэ пунктхэр зэтырагьэпсы-
ханхэу ыкли чэщи мафи ахэм loф
зэрашлэрэм аналэ тырагьэтынэу;

б) Украинэм зышхыг кызыыхыж-хэрэм лэпылэгъу ятыгъэным фытегъэ-псыхыгъэ комисионхэм, цыфхэм лощэн ягъэгъотыгъэным фэгъэгъэгъэ күүлкыжухэм, Адыгэ Республикэм лощэнэнымрэ социальнэ хэбхоньгъэмрэ

кӀэ и Министерствэ, Урысые Федерацием цыфхэм якъэухымэнкӀэ, ошӀэдэмышлагъэ зыхэлъ ӀофхэмкӀэ и Министерствэ и ГъэорышӀӀпӀэ шхьалэу Адыгэ Республикэм шыӀэм, Федеральнэ миграционнэ къулыкӀум икӀутамэу Адыгэ Республикэм шыӀэм, медицинэ, гъэсэнныгъэ зыгъэгъотырэ, общественнэ ыкӀи нэмыкӀ организациехэм ӀлофшӀэн зэхашӀэнэу;

в) Украинэм кыкыжыхэрэм плэлъэ гъэнэфагъэклэ зыщыпсэуштхэ унэхэр арагъэгъотынхэм пае Адыгэ Республикэм ис цыфхэм юфэу адашлэрэр агъэлышынэу;

г) цыфхэм якъэухуымэнклэ, ошлэ-
дэмышлагъэ зыхэлъ юфхэмклэ Урысые
Федерацием и Министерствэ и Гъэ-
лорышлэплэ шъхьалэу Адыгэ Республикэм
щылэм, Федеральнэ миграционнэ ку-
лыкъуым икътумэу Адыгэ Республикэм
щылэм Украинэм кыкыжыгыгъэ цыфхэу
унэе псэуплэ фондым, джащ фэдэу
муниципальнэ образованиехэм ячылплэ
зэффэшьафхэм шъхьэегъэзыплэ ащы-
зыгъотыгэххэм афэгъэхьыгъэ къэбарыр
алэклагъэханэу;

д) шлушлэ лэпылэгъум икъэугыоинрэ итегоцэнрэ япхыгъэ лофшлэныр лъагъэ-клотэнэу.

6. Адыгэ Республикэм и Премьер-министрæ игуадзæу Н. С. Широковар мы йофтхъабзэхэм язэшыхын пæцъыгъæ дызæрихъанæу гъæнæфгъæнæу.

**Адыгэ Республикэм
и Лышъхьэу**

ТХЪАКІУШЫНЭ Аслъан

къ. Мыекъуапэ,
бэдзэогъум и 10, 2014-рэ илъэс
N 123

ЕплъыкІэ пстэури кыдэплъытэнэу тefэ

(Иклэх).

Сэ зэрэспытэрэмклэ, уш-
тынхэр зэрэклохэрэм алып-
лээрэ цыфхэм альёуацлэхэр
зэгэшлэгшолухуу цытынхэ фae,
ахэм нахь шъхъеихыггэу loф
ашлэмэ нахышлу. А зепстэуми
мэханэ яl гумэклыгбо loфым
хэмпылынмклэ.

Сэ шишлослыккэ, клэлэеджа-
клохэм яшлэныггэхэр зыща-
упльэкүрэ гүпчэхэр шъхафэу
гъэпсыггэнхэ фæе. Етлани
сэ кыххэзггэщымэ сшлпоггү.
УФ-м и Президентэу Влади-
мир Путиным клэлэеггаджэр
социальнэу кээухумэггэным
мэхъан ретт. Сэ шишлослыккэ,
клэлэеггаджэр дэггюу lof ешлэ-
мэ, дэггюуи кыгггэхэн фæе,
— кыгуыгг А. Стаьноим.

Кыгуушлагъэм дырагъаштэу кыауагъ шлэныгъэхэр зыцау-
уплэкълрэ гупчэхэу илъэсым
кыкълцл лф зылшэштхэр тил-
лэнхэ фаеу. Ащ ипэгъокълэу гъэ-
сэнэгъэмрэ шлэныгъэмрэклэ

хабээмрэ» зыфиһорэм ипашэу
Мырзэ Джанбэч кызыэриуа-
гэемкӀэ, ны-тыхэм, ныбжьыкла-
бэхэм ягугьэхэр мыгъэ аукуа-
гъэх.

— НыбжыкIэхэм жьалымэу тэдзекIуагъэу мэхьу. Пхъашэу ушэтынхэр зэрэзэхэтгтхэр цIыфхэм ашIош зыкIэмыхьу-гхэр едгъсагъэхэш ары тIорэр тымыгъэцэкIэжьэу. ЦIыфхэр есагъэх зыльэкIырэм икIалэ зэритыштми, зэрэчIэхьаштми, IошIэн кьызережерэм. Джары ашIош зыкIэмыхьу-гхэр, —

уилэнхэу щыт. КIлэпегаджэхэр репетиторствэм лъэшэу пыхьаггээшэ, айофшIэн шъхалэ тэррээу амыггэцэкIэжырьнкIэ хъун. Ащи зэхэфынхэр ищыкIаггэх. Сэ сишIошIыкIэ, кIлэпеджакIохэм яшIэныггэхэр илгэсым кыкIоцI мэкIэ-макIэу зышауппэлкIун гүчэхэр тилэнхэ фае. АщкIэ федералнэ гүчэм кIеIофэ темыжэу, тэ тигухэлхэр пэдгIохымэ нахьышIу. Ары гүчэр кыизэрэтщыггьырэри.

Адыгэ къэралыгъо университетым ипроректорэу КIэрмыт Казбек кызыриуагъэмкIэ, мы ушэтынхэр кызыщежъагъэхэм щыублагъэу мытэрэхэу елъытэ.

— Кĕлээджаклом ишлэны-
гъэхэр улпъэкĕлугъэнхэмкĕ
нэмык шыкĕхэри чылэнхэ
фае, — ело ащ. — Зыныбж
имыкыгуъэу, зипкышолъ мь
пытагуъэ, зипсихикэ мыуцугъэ
ныбжыкĕхэм яфитыныгъэхэр
тэукъох. Еджапĕм кычĕкĕх-
хэрэм тĕо уцогъо ушэтынхэр
атыштыгъэх. Ащ мэхъанэхшо
иĕ. Кыныгъор лахытлоу гошчы-
гъагъэ, ащ тетэу хъумэ, ар
нахъ укĕлочыгушлѳ. Шъушлѳшъ
жыугъэху, ар физиологием,
психологием хэшĕкл афызилэ-
хэм дэгъоу къагурэлѳ. Ныб-
жыкĕм къыныр зы чыпĕ зы-
фэхъукĕл нахъ укĕлочыгуае
къышэху, ипсихикэ мээукъо.
Ары зызыуыкыныхэрэри ныб-
жыкĕхэм кызыклахэкĕхэ-
рэр. Гъэсэныгъэм фэгъэхы-
гъэ хэбзэгъэуцугъэм къыцелѳ
ныбжыкылэр егупшысэн ылъэ-
кĕлѳ. шылэныгъэм тегъэсыха-

гээу плугэн фаеу. Ау тес-
тым ныбжыклар ыплүрэн. Гэ-
сэныгэм исистемэ хуукьоны-
гээу шыхьугьэр бгьэтэрэзы-
жын плэкьичтэл камери 100
классым ибгээуцагээкли.
Еджалэм шыклэ амалэу ыкли
шлэныгээу цамыгыотыгэхэр
апшээр еджалэм шьдгээтэ-
рэзыжынхэу тыпыль, ау ар
гээцэклгээуй.

Илъэсыбэрэ Мыекъопэ
еджапэу N 19-м ипэщагъэу,
джыри гъэсэныгъэм исистемэ
иофышлэу Гүтлэ Ларисэ зэри-
пыттэрэмкълэ, мыгъэ ушэтын
тыкълэм бгъэшлгъонэу зыпари
хэхъухагъэп.

— А уахтэр зэгорэм кэ-сын фэягь. Шыпккэ, гэсэныгэм илоф шыклэгьабэ хэт. Ахэм зэу ащыц хэбзэгьэуцугэм кымыуубытырэ репети-торствэри. Шаплэм нэгьыри 4, залым нэгьыри 5 арысэу клэлэгьаджэм лоф адешлэ. Неуц ахэм апашьхьэ итэу урок кьеты...

Шыпкээ, еджап[эхэм зыми
емыпхыгъэу яш[эныгъэхэр
ауплэкунхэу амал я[эн фae.
Ащ мэхъанэшхо и[л, ау ар мы-
к[ээралыг[о учреждениимэ
нахьыш[у, — кылыаг[Л. Гу-
т[эм.

Кызылуклагъэхэр юфгыгом
ыгъгумэкыхэу, яшъыпкъэу те-
гушылагъэх. ЗэкӀэми кылуагъэм
мэхъанэ ялагъ, зэкӀэри кы-
дэплъытэнэу атефэ.

СИХЪУ Гощнагъу.

Сурэтхэр Іэшынэ Аслъан
тырихыгъэх.

СОЦИАЛЬНЭ ЮФЫГЪОХЭР

Ныхэм яамалхэм ахэгъэхъогъэныр

Ары юфыгъо шхьалэу зыте-
гушылагъэхэр бэдзэогъум и

сыем зыныбжь ильэс 20-м кы-
щыублагъэу 49-м нэсэу сабий-

Непэ Урысыем зыныбжь
ильэс 20-м кыщыублагъэу 49-м
нэсэу сабийхэр зыпюу исыр
нэбгырэ миллион 16 мэхьу. Ахэм
ащыцэу миллион 12-м юф ашлэ.

8-м — унагъом, шүлгъэгъу-
ныгъом, шыпкъэныгъом я Мафэ
— УФ-м и Президент дэжъ
лъэпкъ проектхэм ягъэцэклэн
фэгъэзэгъэ Советэу щызэхэ-
щэгъэм ипрезидиум изэхэсыгъо.
Унэгъо политикэм и Концеп-
циеу 2025-рэ ильэсым нэс
къралыгъор зэрыгъозэщтым
иофыгъохэр а зэлүклэм темэ
хэхыгъэу щыщытыгъэх. Ар зэ-
рищэгъ Дмитрий Медведевым.
УФ-м къэбар жьугъэм иамал

хэр зыпюу исыр нэбгырэ мил-
лион 16 мэхьу. Ахэм ащы-
цэу миллион 12-м юф ашлэ.

«Непэ ны нибжьыкълэхэм юф-
шлэлэхэр чланэнхэу фаехэп, лэ-
жъэнхэ амал ялэным клэхъо-
псырэр бэ, — кыиуагъ Д. Мед-
ведевым. — Ау мыщ дэжъым
кышхыгъэгъэхъан фае яунагъо-
хэм кыащыкълэным зыпари зэ-
ремызэгъыщтыр. Тэ типшъэры-
лыр ащкълэ ахэм лэпылэгъу та-
фэхуныр ары, ар кыащыгъэнэ-

фагъ Президентым иунашъохэм».

Ащ фэдэ лэпылэгъоу къралыгъом
ныхэм къраритын ыльэкышхэм анахъ
шхьалэр клэлэцыкълу ыгъыплэхэм япчъа-
гъэ игъэкъугъэныр, а лъэны-
къомкълэ ахэр мыгумэкълыхэу
шыгъэныр арэу зэрэщытыр
Правительствэм ипашэ кы-
хыгъэщыгъ. Ильэси 3 — 7 зы-
ныбжь клэлэцыкълухэм афэгъэ-
хыгъэу 2016-рэ ильэсым нэс
тельытэгъэ къралыгъо програм-
мэр мы лъэхъаным агъэцэкълэ.
Ащ ишлуагъэкълэ къралыгъом
ильэс къэс клэлэцыкълу ыгъы-
плэхэм чыплэу ялэм 400 кыа-
хэхъо, тэ тиреспубликэкли ар
зэхэтэшлэ. «Программэм игъэ-
цэклэн пэлүхъанэу щыт мылькур
икъу фэдизэу къэтэтүпшы, мы
ильэсми миллиард 50 бюджет-
тым кыхэдгъэкълыгъ, — кыи-
циуагъ Правительствэм ипа-
шэ а зэлүклэгъум. — А юф-
шлэныр тапэкли лыдгъэкълотэщт,
бюджетымкълэ мылэшлэхми».

Унэгъо клэлэцыкълу ыгъыплэ-
хэм ялофыгъохэри зэхэсы-
гъом кышлалэтыгъэх. Гупчэ гъэ-
зетхэм кызыратхырэмыкълэ, зы
ильэс закълэм кыкълотц ахэм
афэдэ клэлэцыкълу ыгъыплэхэм
ащэхэрэм япчъагъэ фэдэ
13,5-кълэ нахыбэ хьугъэ, нэб-
гырэ мин 240-м нэсыгъ. Мы
юфыгъом фэгъэхыгъэу Д. Мед-
ведевым зэхэсыгъом кыици-

луагъ унэгъо клэлэцыкълу ыгъы-
плэхэм, къралыгъом иехэми
зэфэдэу укъякълотлэн, шапхъэу
щылэхэм ахэри адиштэнхэ зэ-
рэфар.

мазэм кыалэкълэхэрэм уигъэ-
рзэнэу щытэп. Мары М. Топи-
лин дэдэм а зэлүклэм кызырэ-
щылуагъэмкълэ, тхьамыкълэхэм
ахалытэрэ «нэбгырэ милли-
он 13-м ипроцент 62-р клэ-
лэцыкълухэр зыщанлүхэрэ уна-
гъох». Джащ фэдэу клэлэцыкълу-
хэр зэрысхэ унагъохэр зыщып-
сэушхэ унэхэр ялэнхэм ыльэ-
ныкъокли зэшломыхыгъэ юфы-
гъуабэ джыри щыл. Мы лъэ-
ныкъомкълэ гумэкълыгъохэр нахъ

Ильэси 3 — 7 зыныбжь
кълэлэцыкълухэм афэгъэхыгъэу
2016-рэ ильэсым нэс тельытэгъэ
къралыгъо программэр мы
лъэхъаным агъэцэкълэ. Ащ ишлуагъэкълэ
къралыгъом ильэс къэс клэлэцыкълу
ыгъыплэхэм чыплэу ялэм 400
кыахэхъо, тэ тиреспубликэкли ар
зэхэтэшлэ.

Клэлэцыкълу ыгъыплэхэм ячэ-
зыухэр нахъ макълэ зыщыху-
рэ лъэхъаным юфыгъоу кърэ-
уцурэр ильэси 3-м нэс зы-
ныбжьыхэм чыплэхэр ахэм
ащягъэгъотыгъэнхэр арэу Пра-
вительствэм ипашэ кыхыгъэ-
щыгъ ыкли а лъэныкъомкълэ
шлэгъэн фаехэм ягупшысэнхэу
пшъэрыл фишлыгъ УФ-м юф-
шлэнымкълэ ыкли социальнэ хэ-
хъоныгъэмкълэ иминистрэу М. То-
пилиным.

Гупчэ гъэзетхэм кызыратхы-
рэмкълэ, унагъоу сабийхэр зы-
плүхэрэм ащыщхэм ахъцэу

макълэ шлыгъэнхэм фэшл ны
мылькур ипотекемкълэ кызы-
фагъэфедэн альэкълэным егуп-
шысэгъэн фаеу ельытэ мини-
стрэм. «Ипотекэклэ унэгъо
ныбжьыкълэм псэуплэ зэригъэ-
гъотыгъэмэ, — ело М. Топи-
линым, — а чыфэр ытыжы-
ным ны мылькур пэлүигъэхъан
ыльэкълэныу шлыгъэн фае са-
быим ыныбжь ильэсицэ екъу-
фэ емыжэхэу». Арыш, мы
юфым тапэклэ зэхъоклыныгъэ
фэхуныкли пшлэхэнэп.

ЖАКЪМЫКЪО Аминэт.

Коллекторхэм яфитыныгъэхэр

Сыдэушхэу узеклон фая кол-
лекторыр кыпфакломэ? Сыд
фэдэ фитыныгъэха ащ илэхэр?
Уимылку пламыхыным пае
чыфэр зэрэбгъэгъужышхымкълэ
хэкълплэхэр щылэха? Мы упчлэ-
хэм яджэуапхэр зышлэ зышлэ-
игоу Адыгеим исыр бэ мэхьу.

Зэкълэми ашлэн фае коллекто-
рыр пчыхъэм сыхъатыр 8-м
зехъукълэ телефоным кытео-
ни, уиунэ къэкълэныш, уигъэ-
гумэкълэны зэрэфимытыр. Юф-
шлэгъу мафэхэм сыхъатыр 8-м,
зыгъэпсэфыгъохэм — сыхъа-
тыр 9-м кыащегъэжъагъэу ары
ащ илоф зигъэцэкълэрэр. Кол-
лекторыр бысымым римыгъэб-
лагъэу иунэ ихъан фитэп.

Законикълэм кызырипорэмкълэ,
чыфэ зытелъ цыфым ар зы-
щытыжынын фэе палъэр блигъэ-
кыгъэми, мэкълэ-макълэу ыты-
жыныу зыригъажъэкълэ, кол-
лекторым банкым ащкълэ ма-
къэ регъэлэу. «Уикредит тар-
ихъ» зэпыгъо илэмэ, ятлю-
нэрэу чыфэ джынэс кыуа-
мытышхыгъэмэ, джы кыалыпхын
уфитэу хъушх.

Коллекторхэм агъэцэкълэрэ
юфшлэныр псынклэп. Ахэр
цыфхэм кыагъапцлэх, телефон
номерэу чыфэр кыалахы зэ-
хъум арагъэтхыгъагъэхэр ахъо-
жыкълэ е нэмыкълэ цыфхэм ара-
тых. Чыфэр зытелъым иунэ
зыкълэхэкълэ, зылүклэхэрэм ахъ-
щэ чыфэ амыштагъэу, ау бэрэ
телефоным кытеохъэзэ агъэ-
гумэкълэхэу кыарало. «Чыфэр
зымытыжырыр кыэшхымыгъо-
тышхумэ, сыдэушхэу шхупро-

Чыфэр штэгъошлү, ау...

Банкхэм ахъцэ
кыалызыхыхэрэм япчъагъэ
хэхъо зэпыт, джащ
фэдэу а чыфэр игъом
зымытыжыхыхэрэри
нахыбэ мэхьу. Ар
юфыгъошхоу хабзэми
цыфхэми апашхъэ
кыиуцагъ, ащ
фэгъэхыгъэу «О
потребительском
кредите» зыфилорэ
хэбзэгъэуцугъэр
бэмышлэу аштагъ.
Бэдзэогъум и 1-м
кышхыгъэжъагъэу ащ
кыуачлэ илэ хьугъэ.

Ащ коллекторхэм юф зэралэщт шлыкълэ
«Коллекторым» кыкылырэр ахъцэ чыфэр
зымытыжырыр цыфхэм ар
кыалыжыныу фитыныгъэ зилэ юфышлэр
ары. Коллекторхэр зыхэхъэрэ
кыулыкълэ къралыгъом ил, ащ «Профессио-
нальнэ коллекторскэ агентствэхэм
ялэпкъ ассоциациекълэ» еджэх (кълэ-
лэу — НАПКА).

фессиинала?» — кыаупчылх
ахэм. Ари шхыпкъэ.

Зыгъэбылгырэ цыфым икъэ-
гъотын гъэпсынклэгъэным фэшл
хэбзэгъэуцугъэм хэкълплэхэри
кыидылытагъэх. Джы коллек-
торхэм цыфхэм якредит тар-
ихъ зыдэщылэ Бюром, миг-
рациемкълэ кыулыкълэ, мобильнэ
операторхэм, хъакулахъ фон-
дым зафагъэзэн альэкълэныу
фитыныгъэ ял, чыфэр зымы-

тыжырэ цыфым икъэбарэу
ахэм ачлэлэхэр джаушхэу кызы-
лэклагъэхъащтых.

Хэкълплэ къэбгъотын плэкълышх

Ахъцэр зымытыжышхуэхэрэм
заушхэфызэ, ячылфэхэм
зэрахагъахэрэр дэи.

Ахъцэ чыфэ банкым кыиыхы
зыхъукълэ, зэзэгъыныгъэу ащ
дишлырэм емыджахэхэрэр щы-
лэх. Мазэ къэс чыфэм ахъ-
щэ тедзэу фэхъурэр зыфэди-
зыр зымышлэрэри бэ. Унагъом
ахъцэу кыхыхэрэр зэкълэ бан-
кым езытыжырырери макълэп.

Ассоциациеу зигугъу къэт-
шыгъэм ивице-президентэу
А. Морозовым кызырипорэм-
кълэ, кредитхэр зэрэтыжышх

шылыкълэ кыагъотынымыкълэ кол-
лекторхэм инэу яшлуагъэ кърэ-
кълотц. Чыфэр инымы, ащ иты-
жынын хэкълплэ кыфэбгъоты-
шхушх. Коллекторыми кыидэ-
мыгушылэу, телефоныри кызы-
мылэтуэ, чыфэри зымытыжы-
хэрэм ялоф хыкумым зэхи-
фынэу мэхьу, псэуалыу ялэр
ащэжыныш, чыфэр агъэгъу-
жынын фаеу чыплэ зэхъу
еуцох. А юфым приставхэр
ары джынэс фэгъэзэгъагъэхэр,
джы коллектор профессионал-
хэм ар зэшлуахышх.

Хабзэр амыукълэным фэшл

Ахъцэ чыфэр кызыламыхы-
жышхуэрэ цыфхэм коллектор-
хэр мызафэу адзэекълуагъэхэмэ,
агъэщынагъэхэмэ е ямылку
щыщ кыатырахынуу фэгъэхэмэ,
ахэм ялофшлэлэ тхъаусыхэ
тхылъ бгъэхыныу щыт. Про-
куратурэми ащ фэдэ тхылъ-
хэр алахыкълэ, ау зэкълэми анахы-
шлур НАПКА-м иассоциацие ут-
хэныр ары.

Ильэсэу тызыхэтым ыклэ нэс
джыри зы законопроект «О
профессиональной деятельно-
сти по взысканию задолжен-
ности» ылоу Къралыгъо Ду-
мэм изэхэсыгъо кыхалыхъащт.
Ар ахъцэ чыфэ зытыжырэмыкълэ,
банкэу кызылахыгъэмкълэ, кол-
лекторхэмкълэ нахъ хэкълплэ гуп-
сэфэу агъэфедэн альэкълышхэм
афэгъэхыгъэщт. Чыфэр кыалы-
зыжыжыхэрэм япшъэрылхэ-
ри яфитыныгъэхэри нахъ игъэ-
кълотыгъэу кыдалытытэхы.

ШЪАУКЪО Асплангуаш.

Къытерэхъу сабыир дунаим

Мэрэтыкъо Рустем къызэри-
луагэмкӀэ, мы лофтхъабзэр бэ-
дзэогъум и 15-м нэс Адыгеим
щыклошт. Ащ къыдыхэлъытагъэу
псауныгъэр къэухъумэгъэнымкӀэ
учреждениехэм «пчъэ зэлухы-
гъэхэр» мы тхьамафэм ащыкло-
штых, кӀэлэцӀыкӀу поликлиникэ-
хэм, Адыгэ республикэ кӀэлэ-
цӀыкӀу клиникескэ сымэджджым
сурэтшынымкӀэ зэнэкӀоку зы-
фэшхъафхэр ащызэхаштхы.
Мы лофтхъабзэм изэхэщакӀохэм
пшъэрылъэу зыфагъэуцужыгъэ-
хэм ащыц унагъом, сабыим мэхъ-
анэу ялэр икӀоу арагъэшлэныр,
ахэр къаухъумэнхэм ныбжьы-
кӀэхэр фэгъэсэгъэнхэр.

2013-рэ илъэсым Адыгеим
сабий 5671-рэ къыщыхъугъ,
2012-рэ илъэсым къэхъугъэм
едгъапшэмэ, сабий 63-кӀэ ар
нахъ макӀ. Мы илъэсымрэ
2013-м иапэрэ мэхирэ зы-
зэдгъапшэкӀэ, а уахътэм къы-
клоцӀ дунаим къытехъуагъэм
сабий 62-рэ къыщыклагъ. Илъэс
20-м къыщегъэжьагъэу 29-м нэс
зыныбжъ бзылъфыгъэхэм яп-
чъагъэ зэрэмакӀэм къыхэкӀэу
мы гумэкӀыгъор къэуцу. ХэкӀы-
плэу илэр бзылъфыгъэу сабий
зышъо хэфагъэм ар ымыгъэкӀо-
дыжъэу дунай нэфым къыты-
ригъэхъоным фэгъэгъэныр ары.

Зы илъэсым къыклоцӀ са-
быеу агъэкӀодыжыкӀхэрэм яп-
чъагъэ нахъ макӀэ хъугъэ —
нэгъыри 150-мэ дунаим къы-
техъонхшъ, ящылэныгъэ къа-
гъэшлэн амал аратыгъ.

2011-рэ илъэсым лъэрымы-
хъэ бзылъфыгъэхэу чыплэ къин
ифагъэхэм лэпылэгъу зыцара-
гъэгъотырэ медикэ-социальнэ
Гупчэ Адыгэ республикэ кли-
никескэ перинатальнэ гупчэм
къыщызэлухахыгъ.

— Гупчэр къызызэлухахыгъэм
къыщегъэжьагъэу бзылъфыгъэ
мини 3-м ехъумэ лэпылэгъу

Урысые лофтхъабзэу «Щылэныгъэ къысэт» зыфилорэм къыдыхэлъытагъэу мы
мафэхэм Адыгэ къэралыгъо университетым итхылъеджаплэ «лэнэ хъурае»
щыкӀуагъ. Лофтхъабзэм хэлэжьагъэх Адыгеим псауныгъэр къэухъумэгъэнымкӀэ
иминистрэу Мэрэтыкъо Рустем, ащ игуадзэу Чэужь Нателлэ, мы
министерствэм испециалистхэр, АР-м гъэсэнэгъэмрэ шлэныгъэмрэклэ
иминистрэу Хъуажь Аминэт, ащ игуадзэу Къэрэтэбэнэ Махьмудэ, АР-м и
Къэралыгъо Совет — Хасэм идепутатэу Ирина Ширинар, Адыгеим ыкӀи
Пшызэ шьолыр ащыпсэурэ быслымэнхэм я Диндэлэжьаплэ имуфтий игуадзэу
Шхьэлэхъо Ибрахымэ, ЗАГС-м ипащэу Яхьулэ Тэмарэ, Адыгэ республикэ
клиникескэ перинатальнэ гупчэм ипсихологэу Елена Христич, нэмыкӀхэри.

ядгъэгъотыгъ, — ело Мэрэтыкъо
Рустем. — Ахэм ащыцэу са-
быир зыгъэкӀодыжыкӀ зышлоигъо
нэгъырэ минырэ ныкӀорэ Гуп-
чэм кӀеоплагъ, гушылэгъу зафэ-
хъухэм ыуж нэгъырэ 200-мэ
сабыир къагъэнэжыныу тыра-
убытагъ. Лэзэплэ учреждениеу
тилэхэм аужырэ шапхъэхэм
адиштэрэ лэмэ-псымэхэр ачӀэ-

лтых. Сыд фэдэрэ уахъти
бзылъфыгъэ зэпкъаджэу къа-
уапӀэрэм ищыкӀэгъэ лэпылэгъур
рагъэгъотын алъэкӀышт.

— Мыщ фэдэ гумэкӀыгъо
щымылэным, ныбжьыкӀэхэм са-
быим имэхъанэ къагурылоным,
ащ икӀэгъэхъун фэхъазырын-
хэм пае еджаплэм къыщыуб-
лагъэу бгъэсэнхэ фае, — ело

Хъуажь Аминэт. — КӀэлэ-
егъэджэ закӀор арэп ар зип-
шъэрылъыр, унагъори, ны-
тыхэри а лофшлэным хэлэжьэн-
хэ фае. Зэгъусэхэу, зэдӀэгъэ-
хэзэ ныбжьыкӀэхэр шэн дӀэ-
хэм апыщэгъэхэ мыхъунхэм
фӀорышлэнхэ фае. Ау ны-тыхэу
кӀэлэегъаджэмэ апэуцужэхэу,
сабыим къыкӀоуцохэрэри щы-

лэх. Ныр тутын ешъомэ, ар
зэрэмытэрэзыр исабый гурыб-
гъэлоныр псынклӀэп.

Хъуажь Аминэт къызэрилуа-
гэмкӀэ, гурыт еджаплэхэм са-
быим имэхъанэ къызылотыкӀырэ
лофтхъэбзэ гъэшлэгъонхэр ащы-
зэхаштэх. Ахэм яшлуагъэкӀэ
ныбжьыкӀэхэм лъэбкӀоу ашы-
рэм тэрэзэу егупшысэнхэм
щэгугъых.

— Изакоу къэнагъэу, лэ-
пылэгъу имылэу, хъугъэр зэкӀэ
ежъ илажъэу къыщэхъу бзылъ-
фыгъэу сабыир зыгъэкӀодыжыкӀ
зышлоигъом, — ело Елена Хри-
стич. — Ащ фэдэ гупшысэ-
хэм апкӀ къыкӀыкӀэ ашлэрэр
икӀу фэдизэу къагурымылоу,
бзылъфыгъэхэм мыщ фэдэ
зекӀуакӀэ къахэфэ.

Процент 70-м ехъумэ ушъ-
хъагъоу афэхъурэр унагъом
зэгурылоныгъэ зэрымпылэр ары.
ЯтӀонэрэ ушъхъагъоу къэуцу-
рэр ахъщэр зэрафимыкӀурэр,
сабыир къафэхъумэ, ищыкӀагъэр
икӀу фэдизэу рагъэгъотын
амылъэкӀыштэу къызэрэшлэ-
шырэр ары. Ящэнэрэ ушъхъа-
гъоу психологхэм къыхагъэщы-
рэр бзылъфыгъэр лъэрымыхъэ
зыхъукӀэ гухълэу зыфигъэу-
цужыкӀхэрэ щыгъэзыагъэхэ
зэрэхъурэр ары.

— Сэ зэрэслытэрэмкӀэ,
тхьэшлэшъуныгъэ зилэхэм ащ
фэдэ гумэкӀыгъо къашхъэры-
хъэрэп, — ело Шхьэлэхъо Иб-
рахымэ. — Цыфипсэм мэхъанэу
илэр дэгъоу къагурӀо. Диным ащ
фэдэ лофыр зэри-
гъэхъарамырэр зэхашыкӀы.

лофтхъабзэм къекӀоплагъэхэр
мы гумэкӀыгъом пэшлуекӀогъэ-
нымкӀэ шлэгъэн фаехэм атегу-
щылагъэх, ащ епхыгъэ пшъэ-
рылхэр зыфагъэуцужыкӀгъэх.

ГЪОНЭЖЫКЪО Сэтэнай.
Сурэтыр лэшыны Аспъан
тырихыгъ.

ДЗЭ УХЪАЗЫРЫНЫГЪЭР

Унашъор къэдджэ

Урысые Федерацием ицӀыф-
хэу запасым щылэхэр 2014-рэ
илъэсым дзэ угъоинхэм ахэ-
лэжьэнэу дэщыгъэнхэм ехы-
лӀэгъэ унашъо Урысыем и
Президентэу Владимир Пути-
ным бэдзэогъум и 27-м къы-
дигъэкӀыгъ.

лофым хэшлыкӀ физилэхэм
къызэралорэмкӀэ, Украинэм е
нэмыкӀ чыплэ горэхэм ащыхъу-
рэ-ащышлэхэрэм ар зыкӀи я-
жыгъэп. Запасым щылэхэм
илъэс къэс дзэ ухъазырыныгъэ-
хэр арагъэкӀух ыкӀи мызэгъо-
гури ахэм афӀэд нылӀэп.

Заом е нэмыкӀ ошлэ-дэмышлэ
лофыгъохэм е офицерхэу ыкӀи
дзэкӀолӀ къызэрыкӀохэу дзэ
частыхэм ыкӀи учреждениехэм
ахэтхагъэхэр хъазырхэу цы-
тынхэм фӀэшӀ Президентым
иунашъо тегъэпсыкӀыгъэу плӀэлэ
гъэнафагъэкӀэ Улэшыгъэ КӀуа-
чӀэхэм, хэгъэгъу кӀоцӀ лофхэмкӀэ
Министерствэм икӀоцӀыдзэхэм
къэралыгъо ухъумэкӀо ыкӀи
щынэгъончъэнымкӀэ къэра-
лыгъо къулыкӀухэм ащӀэх. Ахэр
дзэ сатырхэм зэрахъэгъыштх-
хэм плӀэлэу илэр УФ-м исубъ-
ектхэм ягъэцӀэкӀо хэбзэ къу-
лыкӀухэм зарагъэзэгъызе агъэ-
нафэ. А шапхъэм хэмыхъэхэрэр
уплӀэкӀунхэм атегъэпсыкӀыгъэ
угъоинхэр ары. Ахэм плӀэлэу

ялэщтыр зыкӀэухъумэжыгъэ-
нымкӀэ Министерствэм егъэ-
нафэ.

Мыщ дэжымым къыщылогъэн
фае дзэ угъоинхэр зэхэщэгъэн-
хэм епхыгъэ лофыгъо пстэури
фӀэшлыкӀэ зэхагъэуцогъэ
Положением зэригъэнафэхэрэр.
А Положениер Урысыем и Пра-
вительствэ иунашъокӀэ аужырэу
гъэрэкӀо ыухэсыгъ. Ащ зэри-
гъэнафэрэмкӀэ, запасым щылэ-
хэр дзэ комиссариатхэм дзэ
угъоинхэм ащӀэх Урысые Фе-
дерацием и Президент иунашъо-
хэм атегъэпсыкӀыгъэу зыкӀэ-
ухъумэжыгъэнымкӀэ Министе-
рствэм ыкӀи нэмыкӀ кӀоцӀэ къу-
лыкӀухэу къулыкӀур зыцахыкӀ-
хэрэм ащыгъэхъазырыжыкӀы-
гъэнхэм фӀэшӀ.

Положением пхъашэу егъэ-
нафэ дзэ угъоинхэм плӀэлэу
ялэр зыфӀэдизыр. Ар мӀэзитлӀум
нахъ кӀыхъэн ылъэкӀыштӀэп. Ащ
нахъ кӀыхъэу цыфыр иунагъо
ыкӀи лофшлӀапӀэм акӀэрычыгъэу
агъэпсын фитыхӀэп.

Джащ фэдэу угъоинхэр По-
ложением зэхэушъхъафыкӀы-
гъэхэу егъэпсых. Ахэр егъэ-
джэн угъоинхэу ыкӀи уплӀэкӀун
угъоинхэу щытынхэ алъэкӀышт.
Положением зэригъэнафэрэмкӀэ,
дзэ угъоинхэм ащагъэм лоф-
шлӀапӀэу зылурымкӀэ лэжъапкӀэу

илэр ыкӀи илэнатӀэ къыфагъэ-
нэжыкӀы. Ащ нэмыкӀэу контракт
шыкӀэм тетэу къулыкӀур зы-
хырэм ратыхэрэр къыратых.

Сэ Совет хабзэм илӀэхъанэ
дзэ къулыкӀуым сыщылагъ.
Къэралыгъом игъунапкъэхэр
къэзыухъумэрэ дзэм сыхэтэу
Армением илӀэсищрэ мӀэзищ-
рэ къулыкӀур щысхыгъ. Сы-
старшинау дзэм сыкӀыхэкӀы-
жыгъагъ, нэужым Мыекъуа-
пӀэ дӀэт дзэ дивизион ичасты
сыхатхэу дзэ угъоинхэм
сахэлажъэу къыхэкӀыгъ. Си-
званиекӀэ сылӀагъэкӀуатэзэ
старшэ лейтенантым сынэсы-
гъагъ. ИлӀэс къэс сӀэч фӀэдэ-
хэмкӀэ мӀэзаем таугъойти, ча-
стэу тызыхэтхэу мӀэфэ 12
тыщырагъаджэщтыгъ, ухъазы-
рыныгъэу тилэм хэдгъахъоштыгъ,
тесэжыгъэу мӀэзаер къызы-
сыщтым тежэщтыгъ. КъыхэкӀыгъ
чӀэщым ошлэ-дэмышлэу къылу-
хэмэ, частым ташъу, мӀэфэ
заулэ тыкӀагъэтэу, дивизие
гъэзетыр къыдытагъэгъэкӀэу.
Аузэ ныбжьыр къэси, илӀэс
50-м тызынэсым, сӀэри къыз-
дыдащыщтыгъэ ныбджэгъухэри
тыхатхыкӀыжы, ащ ыуж та-
гъэгумэкӀыжыгъэп. ТшӀэрӀэп
джы агъэнэфэрэ угъоинхэм
ягъэпсыкӀэщтыр. ЕнӀегъагъо ахэр
ыпӀэрэхэм афӀэмыдэнхэкӀэ.

Тиреспубликэ джырэ дзэ угъо-
инхэм зэрахэлэжьэшт шыкӀлэр
зэдгъашлэ тшӀоигъоу республикэ
дзэ комиссариатым упчӀэ за-
улӀэ зыфӀэдгъэзагъ. Дзэ хэ-
щынхэмкӀэ отделым ипащэу
Юрий Прокудиным къызэри-
луагъэмкӀэ, Урысые Федерацием
и Президент иунашъо ежъхэмкӀэ
ошлэ-дэмышлэ лофэу цытӀэп. Ары
пӀомэ а унашъор щымылэу дзэ
угъоинхэм апӀэуагъэхъащт мыл-
кур къатӀупшын алъэкӀыштӀэп.

— ЗыкӀэухъумэжыгъэнымкӀэ
Министерствэм и Генеральнэ
штаб мы илӀэсым щылӀэшт дзэ
угъоинхэм яхыплӀэгъэ планэу
зэхигъэуцугъэм къыхэтхыкӀы-
гъэу Темыр-Кавказ дзэ округым
идзэпащэ къылӀэкӀэхъэгъэ уна-
шъом Адыгэ Республикэр зэ-
рэхэтхэгъэ шыкӀлэм тегъэпсы-
кӀыгъэу тэри жьоныгуаӀлэм
унашъо къытпигъэлэсыгъагъ, —

ело Юрий Прокудиным. — Ащ
зэригъэнафэрэмкӀэ, лоныгъом
и 11-м къыщыублагъэу и 30-м
нэс дзэ угъоинхэр щылӀэштых.
Офицерхэу нэгъырэ 17, сер-
жантхэу ыкӀи старшинахэу
нэгъырэ 91-рэ МыекъуапӀэ дӀэт
дзэ частым дзэ техникэмрэ
лӀэхэмрэ зыцахыгъэхэу илӀэм
дгъэкӀоштых. Дзэ ухъазыры-
ныгъэм цыхъэшлэгъоу илэр гъэ-
пытӀэгъэным ехыплӀэгъэ лофыгъо-
хэр ахэм зэрахъащтых. Мыщ
дэжымым къыщылогъэн фае тэ
нэмыкӀ чыплӀэхэм ащылэ дзэ
частыхэр игъэкӀыгъэнхэм фӀэшӀ
угъоинхэр зэрэзэхэтымыщэхэ-
рэр. Тэ тӀэхэрэр Адыгеим ит
частыхэм апае тэугъоих. А шы-
кӀлэм къыхимыубытэхэрэр кон-
тракт шыкӀлэм тетэу дзэм къу-
лыкӀу щызыхы зышлоигъохэм
зэзэгъыныгъэхэр адэшыгъэнхэр
ары.

СЭХЪУТЭ Нурбий.

Илтэс тлоклитур кызызынэ-кыгъэ хулыфыгъэм, уахтэм циклухъагъэ фэдэу иныбжыкълэ-гъум зытетыгъэм зэхъоклыныгъэ хъатэ зыфэмыхъугъэм, пэклэ шлуцлэ зытет лы кьопцлэ пллэлэ шъуамбгъом, пчэнэ псыгъом чэч реным гупсэф ила-гъэп. Пкыхъаплэлэ ынэгъу клэ-тыгъ апэу шлу ыльэгъугъэгъэ бзыльфыгъэр, Нурэ. Ащ кы-рилуагъ: «Сыдэу ужъалыма? Сыпщыгъупшэжыпагъ, уинэ-плэгъу лъаплэ хъугъэ».

Азэмат кызызушым джыри нэф къэмышъыпагъэми, нэфы-лээр кызызкычыгъэагъ. Нэ-фынэ маклэр шъханыгъупчэм-клэ унэм кыплъыхъэщтыгъ. Ата-къэхэр агъэжъэу кызызлыло-щтыгъэх. Къуаджэр джыри чъые лэшлум хэтыгъ, клым-сымыгъ, атакъэмэ амакъ ащ ирэхъа-тыныгъэ зыукъоштыгъэр.

Хэчъыжымыэ шлоигъоу Азэ-мат зызэпыригъази, мафэу къаклорэм инэф ынэмэ къакли-мыдзэным пае шъханыгъуп-чэм ыкълэб фигъази гъолыгъ-гъэ, ау чъыер къеклуштыгъэп. Нурэ кырилуагъэр ышъхъэ итыгъ: «Сыдэу ужъалыма...» Ар кызыфырилон фэдэ шылэу зыдишлэжыштыгъэп. Ежыыр ар бзыльфыгъэм рилоныр зытефэр-рэр. Ежъ Нурэ кышщыгъэзыи, нэмыкл клэлэ зэрэдэклугъэр зышщыгъэупшэн ымыльэкълэу кызызыхъыштыгъэр арэу кы-члэклэн, чэч къэс пломи хъунэу зэгорэм ипкыхъэ хэтыгъ, ау уахтэр гуубэжъэу алоба, уах-тэ зытешлэм, зышщыгъыжын зэрэщымылэр ышлэш кызыз-хъум, фэмыхъуклэ пшъашъэм кыыришлагъэм еуцоллэгъагъ. Нахъ илътэсыбэ тешлэ къэс Нурэ зэрегупшысэрэр нахъ маклэ хъуштыгъ. Пкыхъаплэм зышщымыльэгъужыгъэри бэ-шлагъэ, илтэс тлокл фэдиз хъу-гъэ. Адэ сыда джы ар ипкыхъэ кыхъэхъаныр кызызкыгъэр? Ащ иджэуап кыгъотымэ шло-игъоу гупшысэу Азэмат шы-лыгъ. Нурэ зыгорэкълэ кы-щэгугъэу, ащ фэшл инэплэгъу кыкълэхъопсэу ышлэш ыгъэхъу-нэу фъэгъэп. Шыпккъэ, лы илэжъэп, уз лаер къеузи, ныб-жыкълэзэ дунаим зехыжыгъэр илътэситлум къехъугъ. Джыри лы зэригъэгъотыжыным клэ-хъопсыным гэшлэгъон хэлъэп. Жъэп, ежъ нахъи илтэс заулэкълэ нахъыкл. Ары шъхаем, ащ фэдизкълэ Нурэ кышщыгъы-ным ежъ илоф тетэп, шъуз-клэлэхэр илэх, ишъэо нахъыжъ икъэщэгъу хъугъэ, ипшъашъэ джыри пшъэшъапкъым имыуца-гъэгоми, илтэс пшлэклухым ит нылэп, зыгъэпшъашъэу шэн кышштагъ, гъунджэм лутэу бэрэ плэгъуштыгъ. Ипсэогъу иджагъоп, ау ишъаорэ ипшъашъэрэ ыпсэ ахэлъ. Ахэр ритэкъухъэхэу бзыльфыгъэ горэм хэхажы-ныр ышъхъэ кыхъахэрэп. Ар

Нурэ кыгырымылоу фэлэшъ-штэп. Ащ фэдэ гухэлъ фыри-лагъэмэ, зылуигъакълэу гушылэгъу ышлэу шэн кыштэщтыгъ. Ары паклошъ, игухэлъи занклэу ри-лоштыгъ. Хулыфыгъэ-бзыль-фыгъэ локклэ кьенэцлэу ылонти, ари Нурэ рипэсырэп. Ащ фэдэ зэзыпэсыжын бзыльфыгъэп. Адэ сыда?

ПЭНЭШЪУ Сэфэр

Насыпышлэ хъумэ шлоигъуагъэми...

Рассказ

луагъэр егъэунэфыфэ ышлуабэ дашлэщтыгъ. Зэрэщыгугъырэ зышщымылэкълэ зыгъэкълэрэкълэныр имышщыкълэу, сыд щыгъымы хъунэу апэм ылогъагъэми, етлани шлу ыльэгъугъэгъэ бзыль-фыгъэм шъой-цыеу ыпашъхъэ ихъаныр кыригъэкълэу гъэп. Цыф-хэм ахэхъан, хъяр горэм клон хъумэ зышщылэхэрэ щыгъын-хэу къэштэ-штэжъэу илэхэм за-хэлъыхъухъэм, уахтэмклэ ар анахъ къеклоу ылыты, Инджы-лызым кышщашыгъэ клэкозэ-пыль шлуцлэу хъатэу кыхъэ-мышъэу шъолпыр фыжъ псыгъо-хэр кызызыхъэрэр къахихыгъ. Джэнэ фыжыбзэ ащ кышщылъ-хагъ, шъозыкълэу галстук плъыжъ ыпшъэ кыдылхъагъ. Германием кышщашыгъэ цокъэ шъхъэко шлуцлэхэу зыльапэ-хэр псыгъуабзэхэр кызышщылъ-гъэх. Французхэм къашыгъэ дезодорантыр кызызыхеутхэм, мэ гохъыр унэм изы хъугъэ. Назырет къеплъ-къеплъи, ыльэ-гъурэр зыфыхъын ымышлэу къэупчлагъ:

— Сыдэу зыбгъэкълэрэклэагъ, тыдэ укллошта?

Ало шъузым шлоуушъэфымэ пшлоигъо горэм игугъу фэлпшын хъумэ, пцлы умыусэу шъып-кърэ еплэмэ нахъышлоу, ышлэш мыхъунымклэ ишлуагъэ къаклоу. А гурышэм Азэмат рыгъуази, ипсэогъу фыреплэкълэ луш-хыпцлагъ, исэмэркъэуми ишъып-къэми кьэшлэгъуаеу рилуагъ:

— Псэлъыхъэ ськлоштыгъ. Ышлэш зэрэмыхъугъэр На-зырет кыхъэщыгъ. Бзыльфыгъэ кьопцлэ нэгъуфыр, лэпс-лэпсыр, ынэ къарэхэр ыуцлэргъуи лым кылушхыпцлагъ.

— Дэгъу къапщэмэ, — ылуагъ Назырет рэхъатэу. — Сэ сыгошэн, къапщэрэр нысэ-клэн, ау ащ фэдэ лыгъэ кызы-дипхыштыр ошлэрэп нахъ.

«Кызызэсымышщэшт шъып-кърэ ошлэш ауштэу оло нахъ, къэсщэпэнэу пшлэмэ, боу куо-хъау кьэплэтын», — зэриложыгъэ Азэмат. Дунаир чылэтагъэти, нэмыцхэм къашыгъэ кьэптан плуакълэу хыпс къаргъом ишъо-гъур ишщыгъынхэм акълэу кы-шли, «Ащыгъум зи лыгъэ схэ-мылхъэхэу укысэплъба! Уклэ-

хэр зэпэджэжыкълэ зыхъуклэ къэоештыгъ зэралорэр. Ау ащ фэдэ нахъ джырэклэ уашъом илэгъахэп, ау инэплэгъу чы-жъэу зедзым, ынэмэ къапэшло-фагъ кьохъэплэ-темыр лъэны-къом кышщыльэгъорэ ошъоп-щэ лужъухэу шлуцлэрымэ зыпи-хыхэрэр. А лъэныкъом кыкълэ-жыбгъэм, нэкъуаекълэ заджэ-хэрэм, уае кыхъэу бэрэ кы-хэкълэ. Мылъэшыми а жыб-гъэр ары кьепщэщтыгъэр...

Кызыздыгъэр ымышлэу ошлэ-дэмышлэу Азэмат игъогупнэ чэтыу шлуцлэхэу горэм зэпи-чыгъ. Чэтыу шлуцлэм уигъо-гупнэ зэпичымэ мышлоу зэрало-рэм пае зыпыгубжыкълэзэ клэ-пшлуагъ: «Сэ укысажэщтыгъа, емынэм ыхъын!» Зыдежъагъэм мыклоу кыгъэгъэжынынэу зэ ышъхъэ кыхъагъ, ау урыс оредэу чэтыу шлуцлэм фэгъэ-хыгъэм хэлъ гушылэхэр ыгу кьэкълэжыгъэхэу ежъ-ежыырэу зыдэхъашхыжыгъ: «Сыдэу сыдела, чэтыу сапэ зэпичыгъ пае сыздежъагъэм сымыклоу кьэзгъэгъэжынынэу сыгу кызы-гъахъэу!» Ащ кыкълэпшлуагъ кыдэмыхъун фэдэ лъэгъунышхо илэу зэремыжагъэр.

Остыгъэ хэгъэнэжыгъо хъу-пэгъагъэп Азэмат Нурэ дэжъ зехъэм. Унэр кьэбзэ-лъабзэу зэлыхыгъагъ. Нурэ изэкъуагъ. Пхъэнтлэкълэ шъабэу диваным ынатлэ егъуцоллагъэм тесэу телевизорым еплъыштыгъ. Стоп псыгъо лъхъанчэу ыпашъхъэ щытым щай е кофе зэрешъо-гъэ чашкэр, лэшлу-лушлэхэр зэ-рыл лэгъэ тешъор тетыгъэх. Ылпашъэ кыдаоу халат кы-хъэ, кьэгъэгъэ зэмышъогухэр хэшлыхъагъэхэу щыгъыгъ. Кы-зэремыжагъэр кыхъэхэу, ыльэ-гъурэр ыгъэшлагъоу кыпшхъоу Азэмат кыдэплъый, кызышщы-лътэтыгъ.

Нурэ иныбжыкълэу зы-фэдагъэмрэ джы рилъэгъулэхэр-рэмрэ зэригъапшэхэу Азэмат пыплъыхъэщтыгъ. Хэлхыни хэлъхъани щымыл зыфалорэм фэдэу пкыи ишщыгъэ дэхэ зи-лэщтыгъэр, зыпчанэ лэцлыир кьеклоклэнынэу псыгъобзагъэр ары лоу пшлэжыштыгъэп джы ыпашъхъэ итыр. Пчанэ имылэ-гъахэ фэдэу бзыльфыгъэ ны-бэшъу. Ыныбжъ емылтыгыгъэу нахъыжъ теплэи ил. Ыначлэхэр зэлъэгъэ жъугъэхэм зэхыхъы-тагъэх. Нэ нэгъо дахэщтыгъэхэу тыгъэр кызызыхъыштыгъэхэр, нурэр кызызыхъыштыгъэхэр ушъокугъэх, начлэм нахъ куоу члэсхэ хъугъэхэу кыпшхъэх. Тыгъэ кыкълэжыгъагъэу шлэ-тыштыгъэ нэгъушхъэхэр кыфы-бзэх, чэрэз тлыргъуагъэм фэ-дэгъэ лупшлэхэу джэнч хъалы-жъоплэ теплэа зилагъэхэр луу-шхъонтлыкыгъэх.

(Джыри кыкълэпшлуштыгъ).

ШЫЛЭНЫГЪЭМ КЫХЪАХЫГЪЭ КЪЭБАРХЭР

Къамзэгумрэ Шъомплэжъымрэ

Нэф кызызэрэшъэу къамзэгъу унагъор зезэрэфэ, ашлэрэр ашломакл, ахъырэ хыльэм етлани хагъахъо. Тлысыхэрэп, загъэпсэфырэп. Ащ фэдизым Шъомплэжъ клэракълэр ахэм альэплъэ. Зэралпы-лээрэ кьодыем ыгъэпшъыгъ.

— А Къамзэгъу, — ело Шъомплэжым, — сыгу огъу. Моу тлэкълэ зыгъэпсэ-фыба, жыи зылугъахъэба. Сыдэуи къам-зэгухэм шъулэжъагъа!

— А Шъомплэжэ, — кырыеложы

Къамзэгъум, — тымылажъэмэ, хэта тыз-гъэшхэщтыр? Зыдгъэпсэфэу тышчысы-мэ, тшлэрэм кышщыкълэщтыба. Ау сы-опллышъ, о Тхъэр кыютагъ: пшлэ хъати слъэгъурэп, ау лъэшэу уклэракъл.

— Тэ тилъэпкъыкълэ локклэ зедгъэ-гъалэрэп, — пагэу кырыеложы Шъом-плэжым. — Хатэм кыхъакълэрэр тилус, зы тхъапэ кьэтымыгъанэу зэкълэ тэ-уджэрэпсы. Гъэ реным зытэгъатхъэ, кымафэрэ чым теклужы.

— Джар псэукълэ хъун, — щылэкълэ тхъагъо зилэм ехъуапсэ Къамзэгъур.

Ахэр алофэ ошхым фэдэу, ау дыджы-псыджэу псы горэ къателъадэ фе-жъагъ. Къамзэгъум ыгу зэлыхъэмэ, ышъхъэ уназэзэ, ерагъэу а чыплэр кыбгынагъ. Псынклэу, дэгъоу зитхъакълэ-жыгъ, псы чыылэ гъотклэ заули зы-луигъафэ. Тлэкълэ зыгъэпсэфы, Шъом-плэжым изытет клэупчлэнэу а чыплэм-клэ репшэкылгъ. Ыльэгъугъэм Къам-

зэгур штэкълэу ыгъэштагъ: джэнэ клэракълэрэ зышщыгъыгъэхэу шъомплэжъ-хэм альахъохэр дэгъэзыгъэхэу шы-лхы, жыи къафэщэжыырэп, апсэ ихэ-кыгуу.

— Ео-ой, Шъомплэжэ, — ылуагъ Къам-зэгъум, — ара адэ шъуишылэкълэ тхъагъо зыфэдэр. Шъуимыер зэрэшъушхырэм пае джы ини цыкълэи шъуэтэкъохы.

— Къанэрэр икъушты, ташыщ ладжи кьэнэшт, — кырыеложыгъ нэмыкл щы-лакълэ зымышлэрэ Шъомплэжым.

ХЪАГЪУНДЭКЪО
Щамсэт.

ТЭУ Нурыет.
Журналист,
шіэныгъэлэжъ.

ТАРИХЪЫМРЭ МУЗЕИМ ИКЪЭГЪЭЛЪЭГЪОНХЭМРЭ

ЯтеплъэкIэ
жъы хъухэрэп

ЛIэшIэгъу зэфэшъафхэм ашыгъэ Iашэхэр, шъуашэхэр джырэ уахътэ макIэу агъэфедэх. Ар кыдэплъы-тагъэми, мэхъанэу аратыштыгъэм укыпкырыкIызэ, теплъэу ялэм зэхъокIыныгъэ зэрэфэмыхугъэм урегъэ-гупшысэ. Адыгэ Республикэм и Лъэпкъ музей ижъырэ Iашэхэмрэ шъуашэхэмрэ афэгъэхыгъэ къэгъэлъэгъонэу кыщызэIуахыгъэр хъугъэ-шIагъэхэм япхыгъ.

Францием идзэкIолхэр заокIэ Урысыем ичIыгу кыизебанэхэм Iэшэ-шъуашэу ялагъэхэм якъэгъэлъэгъон гъэшIэгъонэу зэхашагъ. Iашэр дэгъоу бгъэфедэным фэшI шъуашэу пщыгъым елытыгъагъэр бэ. ДзэкIолхэр дахэу зэрэфэ-пагъэхэм кIуачIэу ахэлъыр нахъ зэригъэпытэщтыгъэм уналэ те-одзэ.

КъамэкIэ, сэшхокIэ кыюза-орэм сыдэуштэу упэуцужыш-та? Зыкъэзыухъумэ зышIоигъом гъучIым хэшIыкIыгъэ щыгъынхэр зыщилъэщтыгъэх, палор пытэу щы-гъыштыгъ. Къамэр кызыдепхъа-кIыныр псынIагъоу зэрэщымы-тыгъэр музейм кыщагъэлъагъо.

1650-рэ илъэсхэм урыс Iашэр сыд фэдагъа? Дзэм хэт офицерхэм Iашэу алыгъыгъэр купэу зыхэтхэм елытыгъагъ. ТопкIэ къяохэрэм апэуцужынынхэмкIэ шъофым ит офицерхэм кIыны-гъоу зэпачыштыгъэри зэгъашIэ пшIоигъоу Iашэхэм уяплъы...

Къэгъэлъэгъоныр музейм мэ-зитIо щыкIошт. Iашэхэм, дзэкIолI шъуашэхэм яплъы зышIоигъо-хэр зэхэщакIохэм рагъэблагъэх. ЛIэшIэгъуи 3 — 5 зыныбж къа-мэм е сэшхом уеплъызэ, щылэ-ныгъэм гукIэ куоу ухэхъашт...

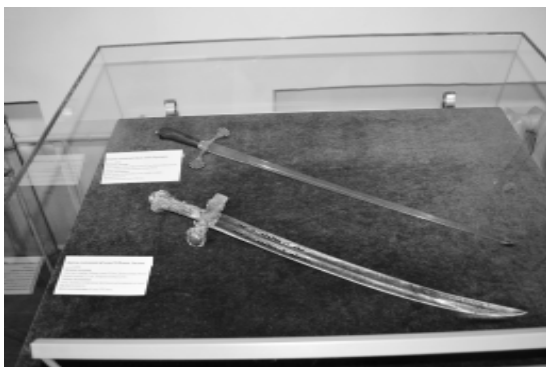
Сурэтхэр Лъэпкъ музейм щы-кIорэ къэгъэлъэгъоным кыщы-тырахыгъэх.

Краснодар щыпсэурэмэ яунэе музей кычIащыгъэ ижъырэ Iа-шэхэр лъэгъупхъэх. ГъучIым, гъуаплъэм, джэрзым, нэмыкIхэм ахэшIыкIыгъэх. Лъэпкъ музейм илофышIэу Надежда Бурмист-ровам кызырэхигъэщыгъэу, Iа-шэхэм уяплъызэ, тыхэгъэгу ита-рихъ, заоу щыIагъэхэм защыо-гъэгъуазэ. Я XV — XVI-рэ лIэ-шIэгъухэм къамэу, сэшхоу, нэ-мыкI Iашэу дзэкIолхэм агъэфе-дэщтыгъэхэр бэмышIэу ашы-гъэхэу кыппщэхъух.

Пачыыхэр къэзыухъумэрэмэ Iашэу алыгъыштыгъэм уналэ теб-дзэмэ, дзэкIолхэм кIуачIэ ахэ-

лъэу зэрэщытыгъэхэм псынIкIэу гу лъыотэ. Кинофильмхэм ахэт лыхъужъхэм якъэбар музейм на-хышIоу цызэбгъэшIэн плъэкIышт. Гушылэм пае, Д' Артаньян иIэшэ-шъуашэхэм афэдэхэр музейм кыщагъэлъагъох.

ШакIом сыд фэдэ Iаша иIа-гъэр? Ар зэгъэшIэгъошIоп. Iашэр шакIом зэблихъуштыгъ — зэ-шакIорэм елытыгъэу Iашэр кы-хихыштыгъ. Ащ дакIоу, чIыплэу зыдэщытыр, ом изытет, нэмыкI-хэри кыдылъытэщтыгъэх. Iашэу нахъ къекIуштыр кызырэхихы-штыгъэм цыфым игулытэ кы-Iэтыштыгъ.

ЗЭКЪОШНЫГЪЭМ ИГЪОГУХЭМКIЭ

Тыбзи, тихабзи
тилъаплэх

Адыгэхэр хэгъэгъу 55-м къехъумэ ащэпсэх. Тыдэ щылэхэми, ныдэлъфыбзэр, яшэн-хабзэхэр къаухъу-мэх. Дунаим тет лъэпкъ анахыжъхэм зэрашъхэр зыдашIэжы, янеушрэ мафэ нахышIу зэрашIыштым пылтых. Мыекъуапэ иурам шъхъалэхэм мэкъэгъэлухэр зыте-тхэгъэ пхъэмбгъу кIэракIэхэр ащытэлъэгъух. КIэу къаугупшысыгъэ техникэм, IофшIэклэшIум, ныб-жыкIэхэм сэнэхатхэр зэрагъэгъотынхэм, нэмыкIхэм ахэр афэгъэхыгъэх. Искусствэр, лъэпкъ шэн-хабзэ-хэр, адыгэ шъуашэм идэхэгъэ къэзылIотэрэ пхъэм-бгъухэри аужырэ илъэсхэм къахэхъуагъэх. Спорт-сменхэм ягъэхъагъэхэр кызылIотыкIыхэр лъэгъуп-хъэх.

НахыпэкIэ мэкъэгъэлухэр уры-сыбзэкIэ, инджылызыбзэкIэ е нэмыкI бзэкIэ тхыгъэхэу тлъэгъу-штыгъэх. Адыгабзэр зэрагъэфед-дэрэм ипчъагъэ IапэхэмкIэ къеп-лътэн плъэкIыштыгъэ. Мэшэ-лахъ, хэхъоныгъэхэр тэшых, тиг-мэкIхэр нахъ шъхъэихыгъэу къатIохэу зытэублэм, тилофхэм зэхъокIыныгъэшIухэр афэхъугъэх.

Адыгэ Республикэр мэпсэу, ылъэ теуцагъэу зыщылэр илъэс 22-м къехъугъ. Урысыбзэмрэ адыгабзэмрэ тикъэралыгъуабзэх. Тэр-тэрэу «зытлъахъэзэ» кIуапIэ зэтымытыжъэу тызэрэщыIагъэм тыфызэплъэкIыжынэу тыфэхэп. Iофым кIэщакIо тыфэмышхоу зы-

горэхэр дгъэмысэнхэм тызэрэ-фэлэзэри тэшIэ. НахышIум ты-фэклоным фэшI загъорэ нэмылэми зытыубыжъэу зедгъэсагъэгоп.

Мыекъуапэ икхъаплэкIэ щылэ псэупIэу «Черемушкэхэр» зыфа-Iорэм пхъэмбгъушхоу щытлъэ-гъугъэм тигъэгъушIагъ. Iэклъыб хэ-гъэгъу кыкIыжыгъэ Нэпсэу Ни-хъад кызырэтIуагъэу, ащ фэдэ тхыгъэхэм гур алэты, лъэпкъ шIэжъым уфагъасэ.

«Зы псэ, зы бзэ, зы хабзэ» — джары адыгабзэкIэ пхъэмб-гъум тетхагъэр. Къэбэртэе-Бэлъ-къарым, Къэрэщэе-Щэрджэсым, Адыгеим, нэмыкIхэу тилъэпкъэ-гъухэр зыщыпсэхуэрэм ащ фэдэ

гушылэхэм ямэхъанэ ашагъэ-лъаплэ, псынIкIэу къагурэлэ.

Бзэр — псэ. Бзэ тхъамыкIэ щылэп. Бзэм ибаиныгъэ зыгъэ-лъаплэрэм илофхэр нахышIоу лъэкIуатэх. ИпчъагъэкIэ бэ мы-хъурэ лъэпкъым ыбзэ тхъамы-кIэу, зыдэпсэурэ лъэпкъхэм «ахэткIухъажыштыгъэ» кызыщы-хъухэрэ е зылытэхэрэр хэ-укъох. Тигупшысэхэр адыгэмэ афэгъэхыгъэх, тиadyгабзэ бай дэдэу щыт, тилъэпкъ лъэпкъ да-хэу, лъэпкъ дышъэу тэлъытэ. Культурэм и Илъэс Урысыем щэкIо. Тэ, адыгэхэм, тиорэд-

кли, тиadyгэ шъуашэкIи нэмыкI лъэпкъхэм дахэкIэ такъыхэщы. Композитор цIэрылоу Нэхэе Ас-лъан бэрэ кызырIлоу, тыбзи, тихабзи тэры апэу зыгъэлъэ-плэн фаер. Тинахыжъ Iашъэ-хэм кытфыщанагъэу кытлпы-Iэсыжыгъэр дгъэбгъоныр ти-пшъэрыл. Лъэпкъыбэ зыщы-псэурэ Адыгэ Республикэм ма-мыр щыIакIэр щызыгъэпытэрэ шыкIэшIумэ ар зэу ащыщ.

Сурэтым итыр: **Мыекъуапэ щагъэпсыгъэ пхъэмбгъум итеплъ.**

Нэклубгор зыгъэхъазырыгъэр ЕМТIЫЛЪ Нурбий.

Зэхэзыщагъэр ыкIи кыдэзы-гъэкIырэр:
Адыгэ Республи-кэм лъэпкъ IофхэмкIэ, Iэклъыб къяралхэм ащы-псэурэ тилъэп-къэгъухэм адыряIэ зэпхыныгъэхэмкIэ ыкIи къэбар жъугъэм иамал-хэмкIэ и Комитет Адресыр: ур. Кре-стьянскэр, 236

Редакциер зыдэщылэр:
385000, кь. Мыекъуапэ, ур. Первомайскэр, 197.

Телефонхэр:
приемнэр: 52-16-79, редактор шъхъаIэм иапэрэ гуадзэр: 52-49-44,

редактор гуадзэр-пшъэдэкIыжъ зы-хырэ секретарыр: 52-16-77.

E-mail:
adygvoice@mail.ru

Зыщаушыхъаты-гъэр:

Урысые Федерацием хэутын IофхэмкIэ, телерадиокъэтын-хэмкIэ ыкIи зэлъы-IэсыкIэ амалхэмкIэ и Министерствэ и Темыр-Кавказ чIыплэ гъэлары-шIапI, зэраушыхъа-тыгъэ номерыр **ПИ №ТУ23-00916**

Зыщыхаутырэр

ОАО-у «Полиграф-ЮГ», 385000, кь. Мыекъуапэ, ур. Пионерскэр, 268

ЗэкIэмкIи пчъагъэр 4046

Индексхэр 52161 52162
Зак. 2568

Хэутыным узшыкIэтхэнэу щыт уахъэр Сыхъатыр 18.00 ЗыщыкIэтхэгъэхэ уахъэр Сыхъатыр 18.00

Редактор шъхъаIэм ипшъэрылхэр зыгъэцакIэрэр

МэшIэкъо Саид

ПшъэдэкIыжъ зыхырэ секретарыр **ЖакIэмыкIо Аминэ**